انجیر معابد از تیره درختان کائوچوئی

گروه فرهنگ- درخت انجیر معابد که در زبان محلی به آن «کرگ» گفته می شود، در امتداد سواحل خلیج فارس و دریای عمان به چشم می خورد. انجیر معابد یا «لوراول» از تیره درختان کائوچوئی محسوب می شود. این درخت در مجاورت زیارتگاه یا مکان های مشابه به خصوص در هندوستان کاشته می شود. تاج این درخت، بزرگ و پهن است و از انشعابات آن ریشه می روید و وقتی این ریشه ها به زمین می رسد، خود به درختی دیگر تبدیل می شود به طوری که قطر چتر آن درخت به چند ده متر می رسد. درخت انجیر معابد در چابهار در منطقه ای نزدیک روستای رمین قرار دارد که در ایام تعطیلات به ویژه در نوروز میزبان گردشگران بسیاری است. این درخت را می توان در نقاط دیگر چابهار از جمله روستای تیس و دهستان کهیر کنارک مشاهده کرد.

جلوه های هنر بلوچ

ذوالفقاری
گروه فرهنگ

جلوه های هنر در زندگی همه انسان ها مشاهده می شود که در مردم بلوچ هم به گفته بسیاری از هنرشناسان در هنر، آن هم در عرصه جهانی حرفی برای گفتن دارند.

هنر بلوچ ها هم مانند سایر اقوام ویژگی های خاص خود را دارد، نوع هنر آن ها را می توان در آثار باقی مانده از گذشته ها و آثار کنونی آن ها مشاهده کرد.

یکی از استادان فرهنگ و زبان های باستانی درباره هنر مردم بلوچستان می گوید: تأثیر منابع طبیعی مانند خورشید، ماه، خاک، آب، هوا، گیاه و جانور و آثار و فرآورده های این منابع مانند نور، سفال، انواع خشت و سنگ، چوب، پشم، مو و استخوان در فرهنگ، هنر و صنعت بلوچستان به وضوح پیداست.

دکتر «موسی محمودزهی» می افزاید: بررسی آثار بازمانده از هنر تاریخی بلوچستان از نظر طرح و رنگ نشان می دهد که این طرح و رنگ ها در ابتدا با خطوط هندسی و شطرنجی و رنگ های محدود و ساده شکل گرفته و کم کم متحول شده است، به عنوان مثال روی سفال بلوچستان نقوش خورشید، ماه، ستاره، گیاه، حیوان و شکل های مهندسی منظم و غیرمنظم که برگرفته از طبیعت است، به صورت آشکار مشاهده می شود.

وی ادامه می دهد: در استفاده بلوچ ها از پشم، مو و پوست حیوانات برای تهیه رواندار، کفش، لحاف، زیرانداز، سیاه چادر، تهیه جهیزیه عروس و لوازم عروسی، ظروف نگهداری مایعات مانند آب و روغن، خرما، حبوبات، غلات و نان می توان جلوه های هنر بلوچی را به وضوح مشاهده کرد.

وی اظهار می کند: بن مایه های نقش قالی و گلیم اغلب گیاهی، حیوانی و اشکال هندسی و تصاویر انسانی است که همه به نحوی با طبیعت بلوچستان مرتبط است، آن ها حتی در نشانه گذاری حیوانات اهلی مانند شتر، گاو و گوسفند داغ و درفش خاصی را که جلوه هنر نیز داشت استفاده می کردند، نقش های تجدیدی در آثار هنری بلوچ ها کمتر دیده می شود.

فرهنگ و اسطوره ها

به گفته وی با بررسی آثار بازمانده از هنر قومی بلوچستان، گذشت تاریخ و زمان در تمدن هنر این قوم به خوبی احساس می شود، نمود آرزوها، احساسات و ارزش های معنوی این قوم که فراز و فرود بسیاری از سر گذرانده اند و در مسیر مهاجرت تاریخی خود حوادث قرن ها و هزاره ها را پشت سر گذاشته اند، در هنر آن ها پدیدار است، به عنوان مثال سواس یک کفش بلوچی است و برای بلوچ ها نمود اسطوره ای یافته است در فرهنگ و ادب عامیانه این قوم گفته ها و ضرب المثل های زیادی وجود دارد که همه اسطوره های شکل گرفته پیرامون سواس است.وی اضافه می کند: بن مایه های هنر بلوچستان در آثار تاریخی قوم بلوچ هم قابل مشاهده است، با نگاهی به سازه های به جا مانده از گذشتگان از جمله قلعه ها، زیارتگاه ها، مساجد، قنات ها، آب بندها، یادمان ها و پل ها در تمام نقاط بلوچستان نشانه هایی از خوداتکایی و ذوق هنری دیده می شود، البته از آنجا که بلوچ ها دارای سابقه یک مهاجرت طولانی از جایگاه اولیه شان یعنی حوالی شمال ایران هستند کمتر یکجانشین بوده اند و آثار سازه ای به صورت ساختمان در آثار آن ها کمتر دیده می شود.

اقتصاد معیشتی

محمودزهی می گوید: بلوچ ها برای تأمین معیشت خود و نگهداری از محصولات و مصرف درست آن، دست به ابتکاراتی می زدند و ابزار، ادوات و ظروفی می ساختند که در همه آن ها جلوه های هنری قابل مشاهده است، اقتصاد و معیشت قوم بلوچ بر پایه کشاورزی و دامداری و شکار بود و بلوچ ها از زن و مرد، به دلایل مختلف از جمله کمک به اقتصاد خانواده، سرگرمی و علاقه بر هنرآفرینی از گذشته تاکنون هنر را در زندگی خود جاری کرده اند.

وی می افزاید: آن ها با حوصله و ذوق هنری و پشتکار، گاه تمام وسایل زندگی خود مانند ظروف، زیرانداز، پوشش خانه، پوشاک و خوراک خود را با دست تهیه می کردند، به عنوان مثال ظروف سفالی با طرح ها، رنگ ها و کاربردهای گوناگون می ساختند و خود را از نظر واردات ظروف بی نیاز می کردند، با حصیر، گلیم و قالی برای خود زیرانداز تهیه می کردند و پوشش خانه های سنتی خود را با حصیر و چادرهای بافته شده از موی بز می ساختند و پوشاک شان را نیز با انواع دوخت ها به ویژه سوزن دوزی بلوچی مزین می کردند.وی اضافه می کند: آموختن از آثار هنری اقوام دیگر و تکمیل و پرورش آن هنرها از پدیده هایی است که در آثار هنری این قوم دیده می شود، بلوچ ها در مسیر مهاجرت تاریخی خود حوادث قرن ها را پشت سر گذاشته اند و تبادل فرهنگی و هنری داشته اند، شباهت هنر بلوچی با هنرهای ترکمنی، سیستانی و خراسانی و شاید هنرهای ساکنان پیشین بلوچستان در آثار هنری این قوم مشاهده می شود و از همان تبادل فرهنگ تاریخی حاکی است.

صنایع دستی

محمودزهی با بیان این که صنایع دستی ارتباط نزدیکی با هنر دارد، تصریح می کند: در گذشته ای نه چندان دور هر کس که وسیله ای می ساخت بیشتر از طرح و الگویی ابتکاری بهره می برد و کارش هنر و خودش هنرمند محسوب می شد، همه صنعتگران دوران گذشته هنرمند هم بودند اما امروزه با وجود ماشین ها و به ویژه رایانه از جلوه هنری صنعتگران کاسته شده است و فقط کسی که بتواند طرح و الگوی جدیدی ارائه دهد هنرمند محسوب می شود.

وی ادامه می دهد: هنوز صنایع دستی با حمله بی رحمانه ماشین مبارزه می کند و رمز موفقیت خود را در ذهن خلاق، اندیشه روان و دستان هنرمندان و صنعتگرانی می داند که در راستای اشتغال زایی و جهش اقتصادی، رفع نیازهای عاطفی، روانی و آرام بخش احساسات انسانی برای انسان های خسته تلاش می کنند. صنایع دستی برگرفته از جان و

دل هنرمندان است و با ذهن و روح آن ها عجین است به دلیل همین روح نوازی است که هنر پایدار است، هنرهایی مانند نقاشی، سفال سازی، حجاری و مجسمه سازی یادآور گذشت هزاره ها است، زبان هنر زبان مشترک انسان هاست و به ترجمه، شرح و تفسیر نیاز ندارد.

انتقال فرهنگی

وی می گوید: از دیگر بن مایه های هنر تاریخی بلوچستان انتقال فرهنگی آن است، هر نسلی که از بلوچ ها آموخته های خود را از نسل های گذشته به صورت مشاهده و تجربه به دست آورده است تجربیات نسل خود را در اختیار نسل های آینده می گذارد. آموزش های هنری بیشتر توسط افراد خانواده و یا خویشان و همسایگان انجام می شده و نمودی از آموزش هنر به صورت آکادمیک وجود نداشته است، در واقع مادران هنرهای خود را به دختران و پدران به پسرانشان می آموختند که می توان گفت پدر و مادرها نقش آموزگاران را بر عهده داشتند.

جدول شماره ۶۱۲

۱-نام پرده ای از موسیقی - واحد نظامی مرکب از دو فوج ۲- سخنی که در آن منظوری غیر از ظاهر سخن، نهفته باشد- سحاب- از درختان سایه دار ۳- آرنج- روستایی باستانی در مرودشت- فوق ۴- آهوی کوچک - دربی- از سلسله های پادشاهی چین ۵- تنگه ای بین دریای اژه و مرمره- کلمه ای فرانسوی به معنی آواز عاشقانه ۶- افسار- پنبه پاک نکرده- مسکوک نقره ۷- صریح- از حروف ندا- گل پخته- برجسته ۸- پیشه- اتاق مخصوص وزیر- بیرق ۹- خنجر- دکان- اسم ترکی- منقار پرنده ۱۰- از کشیدنی ها- تکیه کلام درویش- سند ۱۱- آشفته- درخت کوچکی از تیرهٔ گل سرخ با گل های سفید و شاخه های خاردار ۱۲- جنگ با مشت - نوعی دیگ مسی دردار- مرد زن مرده ۱۳- تیره- اسباب- طفیل هستی عشقند آدمی و پری / ارادتی.....تا سعادتی ببری ۱۴- پیام رسانی - سم چارپایان - عتیقه ۱۵- در شیمی ماده ای که به عنصر یا ترکیب الکترون دهد و از ظرفیت مثبت آن بکاهد- کشتی نوح بر این کوه قرار گرفت

۱-کاه برنج- شعر- صمغ درخت پسته ۲- مزایا- چرک- صبور ۳- غده فوق کلیوی- اثر بالزاک ۴- کلمه تنبیه- امیدواری- گریز- سیلاب ۵- اگر- سختی ها- شیرینی کرمانشاهی - یکدنه ۶- اوراق مشارکت- عدد اول- رشد ۷- تراژدی ولتر- از بخش های قرآن مجید- پی و بنیان ۸- ریاضی دان و منجم بزرگ ایرانی ۹- مارکی بر خودرو - کتف - سخنور ۱۰- آموختنی مدرسه - رخساره - اندوه ۱۱- رود اروپا - الم - به معنی خداوند است البته حروفش درهم ریخته - واحد سطح ۱۲- ضایع - لطیف - زنگ - ساختمان ۱۳- مخترع تلفن - بزرگتر ۱۴- فرزندان- آزمایش -اکسیر ۱۵- خرامان- ادب- نمونه کوچک

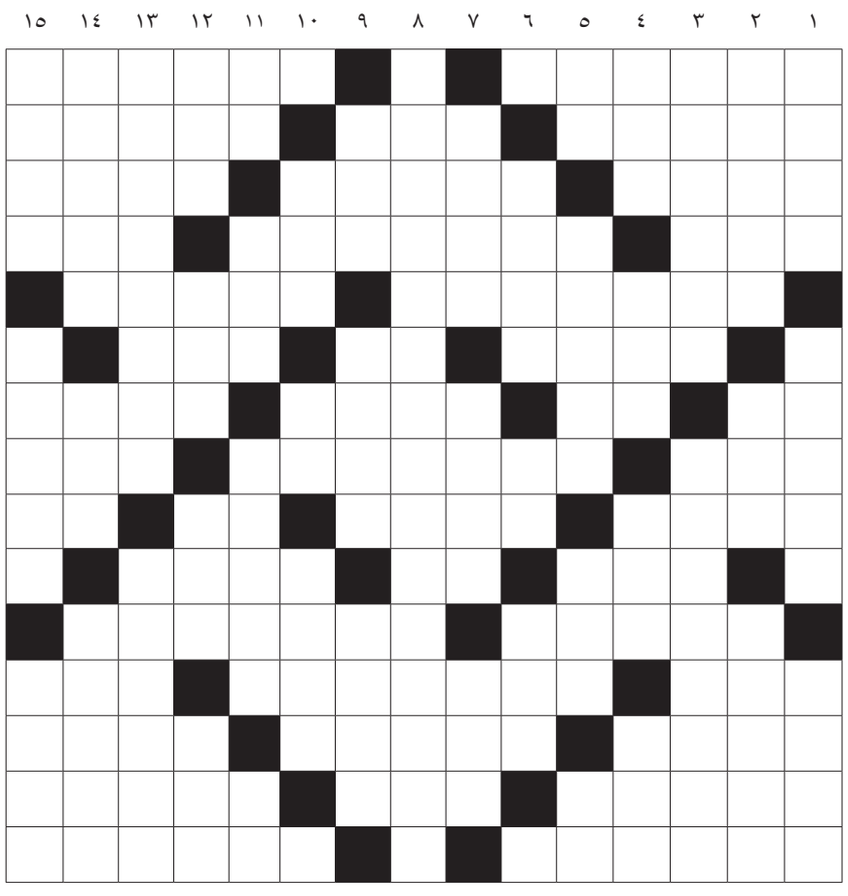

حل جدول شماره ۶۱۱

■	ر	و	ت	س	ا	پ	■	ر	ا	د	ر	ک	ا	■
ر	■	ر	ا	ي	ت	■	ر	■	ر	ي	و	ک	■	ر
ز	م	■	م	ن	■	س	و	س	■	ه	ا	■	س	و
م	ل	ک	■	■	ن	ا	م	ا	س	■	■	ک	م	ش
ن	ا	م	ه	ا	د	ا	م	ه	ک	ر	ا	ن	■	■
ا	م	ر	■	ر	ه	ن	ر	ش	■	س	و	ا	■	■
و	ت	■	ه	و	ر	■	ي	ک	ش	ک	■	ي	■	■
■	ن	ا	س	و	ت	■	ب	ي	ل	ا	ن	■	ي	■
و	ا	■	ل	ر	ز	■	ب	ل	و	س	■	د	د	■
ت	ي	م	■	ي	د	■	س	ي	■	ل	م	ي	ر	■
م	م	ي	ز	■	ک	و	ت	ا	ه	ک	ل	و	پ	■
ک	ا	ل	■	■	پ	ر	و	ي	ن	■	ل	ا	ي	■
ي	ن	■	ک	س	ه	ت	ر	ت	■	ن	ر	ز	■	■
ن	■	ت	ک	ا	س	■	ه	■	م	ر	ل	و	■	■
■	م	ا	ر	و	ن	ي	■	و	ي	ر	ا	ي	ش	■

اخبار

توزیع یک میلیون کتاب در حوزه حفظ موضوعی قرآن

گروه فرهنگ- یک میلیون و ۱۲۰ هزار جلد کتاب امسال در حوزه حفظ موضوعی قرآن کریم در مدارس توزیع شد.

معاون پرورشی و فرهنگی به خبرنگار ما گفت: در حوزه حفظ موضوعی قرآن کریم یک میلیون جلد کتاب مصباح الهدی و امام شناسی و ۱۲۰ هزار نشریه قرآن، عترت و نماز برای اولین بار در تاریخ آموزش و پرورش استان در مدارس توزیع شده است.«سعیده سرگلزایی مقدم» با بیان این که شعار سال تحصیلی آینده تامین محتوای مورد نیاز قرآنی است، ابراز امیدواری کرد: با توجه به این که قرآن برای ما بسیار ارزشمند است بتوانیم در این حوزه گام های موثری برداریم.

وی افزود: همایش ملی شوراهای دانش آموزی برتر شرق و جنوب شرق کشور در بخش پسران برای اولین بار با حضور دانش آموزان ۱۳ استان شهریورماه امسال به میزبانی زاهدان برگزار می شود.

به گفته وی شورای دانش آموزی در مدرسه با هدف همراهی و همکاری با مدیر مدرسه، کم کردن فاصله بین مدیر و دانش آموزان و آشنایی آنها با مشارکت اجتماعی تشکیل می شود.وی ادامه داد: با توجه به این که مشارکت و همکاری شورای شهر زاهدان در برنامه ریزی و اجرای برنامه های این همایش می تواند در شناخت سیستان و بلوچستان به دانش آموزان سایر استان ها مؤثر باشد نشست هم اندیشی در این راستا برگزار و مقرر شد شورای شهر در زمینه های ایاب و ذهاب، برگزاری جشنواره های فرهنگی اقوام، نصب سیاه چادر در محل اسکان دانش آموزان و برگزاری موسیقی با این اداره کل همکاری کند.

۲ دانشکده جدید به دانشگاه سیستان و بلوچستان اضافه شد

دانشکده علوم محیطی و کشاورزی پایدار و دانشکده کارآفرینی از سال تحصیلی آینده در دانشگاه سیستان و بلوچستان دانشجو می پذیرد.

به گزارش «سیستان و بلوچستان» رئیس دانشگاه سیستان و بلوچستان در نشست خبری که روز گذشته به مناسبت آغاز هفته دولت برگزار شد گفت: تعداد دانشکده های دانشگاه سیستان و بلوچستان از ۱۱ به ۱۳ دانشکده رسیده است که با این افزایش ۱۰ رشته جدید نیز به رشته های دانشگاه اضافه شد.«علیرضا بندانی» افزود: در سال تحصیلی جدید برای هر یک از رشته های ایجاد شده ۳۰ تا ۵۰ نفر ظرفیت پذیرش در نظر گرفته شده است. با تصویب این ۱۰ رشته ۱۲۰ رشته در مقطع کارشناسی، ۲۶۰ رشته در مقطع کارشناسی ارشد و ۵۰ رشته در دوره دکتری در این دانشگاه وجود دارد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه دانشگاه به عنوان یکی از نهادهای مهم در اجتماع علاوه بر آموزش و پژوهش وظیفه برقراری ارتباط پویا با جامعه را برعهده دارد، یکی از اقدامات مهمی که در سال های اخیر در دستور کار این دانشگاه قرار گرفته برقراری ارتباط دانشگاه با صنعت و بازار کار برای دانش آموختگان است.وی خاطر نشان کرد: ایجاد پارک علم و فناوری در این دانشگاه و همچنین راه اندازی مراکز رشد به منظور ارتباط دانش آموختگان با بازار کار یکی از مهم ترین اقدامات در این خصوص بوده است.

با توجه به اینکه تمرکز این مراکز بر رشته های علوم پایه و فنی و مهندسی است به منظور توجه به توانایی ها وظرفیت های رشته های علوم انسانی کمیته خودباوری و توانمندسازی علوم انسانی در دانشگاه سیستان و بلوچستان راه اندازی شده است تا برای دانش آموختگان این رشته ها نیز اقدامات مقتضی برنامه ریزی و انجام شود.بندانی درباره برنامه های دانشگاه در هفته دولت گفت: ۳ پروژه عمرانی دانشگاه شامل پروژه بهسازی و مقاوم سازی دانشکده علوم پایه، تکمیل ۳۲ واحد مسکونی کوی استادان با اعتبار ۶ میلیارد تومان و ۱۲ اتاق استاتید توسط بنیاد خیریه مصلی نژاد با ۳۰۰ متر مربع انجام شده است که در این هفته به بهره برداری می رسد.وی همچنین از احداث مجتمع آزمایشگاه تحقیقاتی دانشگاه توسط یکی از خیران مدرسه ساز خبر داد و افزود: کلنگ احداث این مجتمع زده شده است و طرح و نقشه آن قرار است به عنوان الگوی آزمایشگاهی تحقیقاتی کشور در اختیار سایر دانشگاه ها قرار گیرد.وی با اشاره به اینکه بودجه عمرانی امسال دانشگاه از ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون در سال گذشته به ۸ میلیارد ریال افزایش پیدا کرده است، گفت: در سال ۹۴ دانشگاه سیستان و بلوچستان تنها دانشگاهی بود که ۹۸ درصد بودجه مصوب را به مرحله تخصیص رساند. امسال نیز با توجه به افزایش اعتبار عمرانی پیش بینی می شود بسیاری از پروژه های در دست اجرا تا پایان سال به بهره برداری برسد.

نامداران استان

عبدا... روانبد

گروه فرهنگ- عبدا... روانبد معروف به مولوی عبدا... روانبد پیشینی، فرزند قاضی یحیی و بی بی روزخاتون، متولد ۱۳۰۵ شمسی در باهوکلات چابهار است.مولوی عبدا... روانبد مقدمات اسلامی را نزد پدرش آموخت و برای تکمیل تحصیلات به مدرسه مظهرالعلوم کراچی رفت، در این مدرسه توانست نبوغ علمی خود را به ظهور برساند. در سال ۱۳۷۲ قمری دانش آموخته شد و به وطن بازگشت و در سال ۸۸ حوزه علمیه ای در پیشین بنا کرد.او فقیه، مفتی، قاضی، ادیب و شاعر برجسته ای بود که البته بیشترین شهرت اش به دلیل شاعری اوست، وی به بلوچی، فارسی و عربی شعر می گفت، بسیاری از اشعارش را خوانندگان معروف بلوچستان مانند کمال خان هوت با آهنگ به سبک پهلوانی خوانده اند که هنوز طرفداران فراوانی دارند، مولوی عبدا... یکی از معروف ترین شاعران بلوچی گوی دو دوره معاصر است که برخی به او لقب سعدی بلوچستان داده اند.دیوان اشعار بلوچی، دیوان اشعار فارسی، ترازوی قلم، قطعات الذهب، عروج الفرایض، نهرالفرایض، تجرید التجوید، نظم القواعد و الفوائد، نثر الفراید فی شرح القواعد و الفوائد، قطوف دانیه فی انواع ثمانیه، مجموعه فتاوا، تاریخ بلوچستان و ترجمه کتاب قصد السبیل مولانا اشرفعلی تهانوی از اردو به فارسی، از مهم ترین آثار وی است.

نیازمندی ها

خرما ربی صادراتی از مرغوبترین نخلستانهای استان
به مقدار تقریبی ۳تن به فروش میرسد
۰۹۱۵۸۴۱۸۶۹۲

کلیه اجناس مغازه عطاری
بفروش میرسد
۰۹۱۵۸۵۴۵۶۲۳

سیم کشی ولوله کشی تعمیر ات کولرآبی وانواع تیوست در زابل
۰۹۳۹۰۹۳۳۹۷۰

برند و فروشگاه بستنی نعمت- شعبه زاهدان
واقع در بلوار معلم نبش معلم ۲ با کلیه امکانات و تجهیزات به دلیل انتقال به شهرستان بفروش میرسد.فروشگاه کاملا سودآور، پر مشتری ،شناخته شده و فعال میباشد با ضمانت فروش عالی
۰۹۱۵۹۴۳۹۹۶۸

گروه پیشگامان امنیت
طراح و مجری سیستمهای امنیتی
نماینده فروش ونصب محصولات آی ویژن -نماینده فروش و نصب محصولات داهوا -نماینده فروش و نصب آیپ ویژن -با گارانتی ۲۴ ماه و خدمات رایگان
مزاری ۶ نرسیده به تقاطع امام موسی کاظم
۰۹۱۵۱۴۳۱۵۰۳

بورس لوازم جانبی موبایل
فروش ویژه
بیش از ده مدل هدست بلوتوث رم خور با کیفیت عالی در طرح های مختلف
زاهدان روبه روی معلم ۱۰
۰۹۰۱۶۴۱۵۲۸۸
۰۵۴۳۳۴۲۱۰۵۰

فروش سبد میوه درابعاد ورنگ های مختلف
با بالاترین کیفیت وکمترین قیمت تحویل درب منزل باخرید تعداد بالا با شرایط ویژه برای فروش
۰۹۱۰۲۰۵۱۰۱۶

تجهیزات فنی و مهندسی
مانیتورینگ صنعتی مبتنی بر تاچ وpc
اتوماسیون صنعتی-کنترل صنعتی ،تابلو برق و برق صنعتی-هیدرولیک پنوماتیک
تعمیر و تجهیز دستگاههای برقی والکترونیکی-فروش لوازم برق صنعتی
۰۹۱۵۱۴۴۱۴۰۱
ریاحی در سراسر استان

فروش قارچ عمده
ارسال قارچ به صورت عمده روزانه
-سفارش یک روز قبل وتحویل روز بعد
سفارش و خرید به صورت نقدی میباشد
۰۹۳۰۸۱۵۹۳۶۵

۹۵۱۶۸۵۷۴/ ش